

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

UNIVERSITEITS

9000

Digitized by Google

Vande vermaerde See-

strijdt en loffelijcke Victoije / die Godt Almachtich verleent heeft de Generale West-Indische Compagnie / onder 't belept vanden Vanhaften Admirael Generael Adriaen Ianssen Pater, ende Vice-Admirael Maerten Tyssen, teghen de spaensche Armade / onder 't belept van Don Antonio Doquendo Biscayn, geschiet op de Cust van Brasil / op de hooghte van 17. Graden / ontrent 50. Mijlen bezupden ofte boven de Bahia de todos los Sanctos / indesen Jare 1631.

TOT MIDDELBURGH,

By Zacharias Roman, Boeck-vercooper / woonende op den Burght inden Vergulden Spie-
 1631.

Ne dat den **Manhaften Generael** **Adriaen** Ianssen Pater in't begin van **July 1631.** te **Pharna-** buch rijdinghe ghecreghen hadde / dat op de hoochde van 8. graden ontrent **Pharnabuc** twee **Spaensche** **Craecken** gesien waren / die dooz de veelvuldige siecken geheel onbesept / ende onbedreven waren : Soo heeft den voornoemden **Generael** in alder plies schepen gereet gemaecht / ende hem daer mede in **Zee** begeven / in meyninghe de selve / soo hy die hadde connen vinden / aen te tasten ende met de hulpe Gods te bemachtighen. Waer die een tijt lanch gesocht hebbende / ende niet gebonden / is op den 4. **Augustus** met zyne voornoemde schepen / in **Phernabuch** wederom ghekeert. Dooz welken tijt aldaer verscherpen rijdingen gecomen waren / dat **Don Anthonio Doquendo** met eene treffelijcke **Armade** de **Wnie** gepasseert / ende synen **Cours** ghestelt hadde nae de **Cust** van **Basil** / ende inde **Bahia Todo los Sanctos** wel soude moghen in loopen.

Widertijt heeft den **Vice Admirael Maerten Tijssen** , alle de **Schepen** die op de **Reede** laghen / met alder haest laten ghereet maken / om zee te kiesien / tot op den 31. **Augustus** als wanneer den voornoemde **Heer Generael** / met synen **Vice-Admirael** / haer hebben in **Zee** begeven met 18. **Schepen** / ghenaemt als volghet / **Prins Willem Admirael** , **Gheuniceerde** **Provincien Vice-Admirael** , **Hollandia** , **Groeningen** , **Olyphant** , **Goeree** , **Medenblick** , **Mercurius** , 't **Wapen van Hooren** , den **Griffoen** , **Walcheren** , de **Fortuyn** , **Provincie van Wtrecht** , **Nieu Neerland** , **Amerf-fort Dordrecht** , d' **Arcke Noe** , ende **Rotterdam** . Met welke voorsz schepen den voornoemden **Heer Generael** afgebaren synde / seer swack synde van bootvolck / also vele na 't **Vader-lant** afgesonden / ende vele te **Pharnambuc** siec waren / heeft synen **cours** gestelt nae de **Bahia** ende gehouden op de elf graden / hebbende in't af-vaeren niet meer opghenomen dan ontrent ses hondert **Soldaten** upt de aentwesende **Guarnisoenen** a' daer.

Den vyfden **September** daer nae / heeft den voornoemden **Generael** de **Blagge** boven gestreken en de bloet **Blagge** achter af laten warpen / ende alsoo seyn ghedaen dat alle de **Schippers** aen zyn boozdt souden comen / om ghelijcker hant te adviseren wat gheraden diende ghedaen te syn. Ende hebben gezonneert / dat het **Jacht Rotterdam** nae de **Bahia** soude loopen / om de gelegentheyt van des vbandts **Armade** te besichtighe / van de welke hy kennisse hadde / dat aldaer nu was gheariveert / ende daer van rappoozt te brengen / sendende noch een ander **Jacht** genaemt de **Arcke Noe** in **Zee** / om te gaen soecken alle schepen die upt waren om te crupffen / ende de selve op te senden nae onse **Wloet** / op dat sy haer met de selve souden mogen verstercken / maer van't laetste en is niet gevolgt. Den 6. dito is het **schip** de **Fortwayne** upt-gesonden / om 't **lant** te ontdekken / alsoo sy gissinge maechten niet verre daer af te syn / met omdie des avonts ende morgens int ghesichte vande **Wloet** te comen.

Den 8. dito heeft het voornoemde **schip** het **lant** ontdeckt / synde op de hooghe van 13. graden / ende niet meer als 10 mylen van **lant** / heeft syn **cours**

cours gewent/ende zijn weder-baren den Heer Generael gerappozteert/
dewelcke daer op septe met blyfchap ende verheuginghe des ghemoets/
morghen daer nae toe met Gods hulpe.

Ende alsoo sijne E. des anderen daerhs sijnde den 9 dito/met sijne ge-
geheele Blote/ van meyninge was na de voornoemde Bahia toe te va-
ren/ soo comt hy hem een schip ghenaemt den Vrieschen lagher, dat daer
nebens vier andere gecrupst hadde / ende brenghet tydinghe dat sy hadden
gesien dat op den 3. Septemb. voornoemt / upt de voornoemde Bahia
waren ghebaren de gheheele Armade des Coninckx van Spaengnien
bestaende in 53 of 54 Seplen.

Waer op den 9. voornoemt/ terstont sijnen
Cours ghestelt heeft t'Zee-waerts in Oost ten Zuyden ende O. Z. O.
hebbende den wint P. O. ende heeft een seyn ghebaen dat alle de Capi-
teynen vande Schepen aen sijn Boort souden comen/ ende heeft de selve
aenghedient dat hy van Pharnambucco advhj. ende tydinghe becomen
hadde dat de Spaensche Armade van meyninge was prima Septemb.
upt de Bahia te loopen ende haeren Cours te nemen na Pariba om al-
daer haer volck te landen.

Den 11. dito heeft den voornoemden Heer Generael alle moghelijcke
blyt ende neersticheyt aenghewent / om de Spaensche Armade te beco-
men / ende dienvolghende met sijne gheheele Blote sijnen Cours gestelt
O. Z. O. op den dach / ende teghen den avont Z. O. ende Z. O. ten
Oosten / wanneer den wint wat rupmde / hem vindende op de hoochte
van 17. graden ende eenighe minuten / heeft een ure boort der Sonnen
onderganck wat dzagghende ghehouden / laetende een Princen vlagghen
achter af waepen / tot een teecken dat alle de Schepen hy hem souden
comen/ t welck gedaen sijnde heeft hy haer ofte de naeste hy hem comen-
de toegheropen / dat hy 15. Spaensche Schepen hadde ghesien / haer
belastende dat sy hun souden tot den Slach clae ende ghereet maecken/
ende dat sy/ die dit hoornden de andere sulckx mede souden vermittigen/
ende heeft dien gheheelen nacht / den selven Cours behouden ende ghe-
volcht. Den wint noch de stroomen en dreef het Schip van desen Welde
soo rasch niet boort / ofte sijn herte en vloogh noch veerbiger/ om sijnen
Wpant te moghen binden. O edel Neder-landts hert ! Zijne ziele ver-
langde meer/ om sijnen wpant te mogen sien/ als sijne oogen/ hoe seer ver-
moet sijnde begeerich waren om te slapen. Wie can bedenckē/ wat dien
nacht in dat hert al om gegaen heeft ! Hy verlangde nae den dach meer
als de wachters/ jae als de wachters na den dageraet. Waer de Son-
ne en hadde so rasch de beginselen harer stralen over sijnen horizon niet
comen laten/ ofte sijne oogen stonden al berept om haer te groeten / met
grooten wensch en verlangen dat God doot haer hem soude verthoonen
ende sien laten / het object waer tegen sijn genereus gemoet soude proe-
ven en blicken laten/ de grootheid vande Neder-landtsche Couragie

Het welcke God hem vergunnende / heeft des morghens heel vroech/
wesende Wypdach den 12 September deses Jaers 1631. de gheheele
Spaensche Armade in hy van hem gesien. Doen ontspionck desen helc

het hert in sijne lijve / verkrege hebbende het eynde van alle sijne begeerten: dewelcke was in dese gelegenheyt sijne Vader-lande ende de Compagnie te mogen dienst doen : sijne Vrienden / voozt 't verreckt upt sijn Vaderlant versekerende / dat so hem God dus danige gelegenheyt ende occasie een-mael liet voozballé / datmen als dan van Pater hoozen soude. Ende nae dat dus lange dese begeerte in sijn herte was ontfangen ende geboet geweest / so heeft sy eyndelinge hare vzuucht gebaert ende te voozschiyne ghebracht. Want soo haest als hy met het begin vanden dach / hadde gesien het aencomen vande spaensche Armade / heeft hy dadelijk / oock in 't aenschouwen van sijne vanden / seyn ghebaen dat alle sijne Scherps-Capiteynen souden aen sijn Boozt comen / ende met de selve Critsch-raet houdende / van het ghene dat te doene stont / heeft geordonneert par billet / dat twee en twee van onse Schepen / eene vande grootste Gallioenen des vbandts souden abozderen ende aen boozt clampen / hun vragende also hy haer als eenen Admirael soude voozgaen ende den Spaenschen Admirael aen boozt soude smijten / of sy hem couragelijck souden volgen / ende bystaen ; ende geant woort zynde ja : dizeghden ghenen die sulckx niet en souden naercomen ende haer nae behooven gupen / aen de see te doen hangen. En by de dizepgementen oock belosten vougende / heeft met verschevden reden en hare herte geencourageert ; seggende onder andere reden en meer met een gantsch vzolghck hert en gaet tot verwonderinge van alle de omstanders / Dit is den dagh schoon uytgelesen die ons de Heere verleent heeft, om ons lieve Vader-land dienst te doen. En na eenen vziendelighen om-vzonck met Bier genaemt Mont / heeft hun alle haer affsheyt gegeven / en elck is verckeren na sijn schip.

Maer Pater wat gaet u over ? O treffelighen Heidt wat begint ghy met een Hollantsche Vloet / aen te grijpen een Conincklycke Vloet : eene Vloet vanden Coninck van Spaengnien ? Dat ghy met 16. Schepen en 2. Jachten / onder de welcke verschevden clepne ofte gemeene schepen waren / ende qualgh voozsien van Boots-volck / durft aengrijpen 17. Conincklycke Gallioenen ende 2. Jachten / met haer andere schepen / makende een Armade van 54. Seplen / op hebbende boven de vier duysent menschen ? Is dat wyf heyt ofte is Couragie ? Wy sullent alle beyde aen nemen / ende seggen dat u Hoogh ende Edel herte / is vereent gheweest met voozsichtheyt ende wyf heyt. De uytcomste deser saecke heeft dat gheleert / ende staet nu daer voozt duysent bewys-redenen. De bloode ende vertaersche herten en hebben geen en beteren deckmantel / als het voozwenssel van Politijcke voozsichtheyt.

Dit sijn nu de namen en Monture van dese Conincklycke Armade / ghelijck de selve sijn aenghewesen ende verclaert by den Schipper vande veroverde Gallioen / genaemt Bona Aventura. Ende seght datter sijn geweest 12. groote Gallioenen van Castilien 2. Parassen ofte Jachten / ende 5. Gallioenen van Portugael / t'samen 19. Coninck Schepen / ghemonteert als volghet.

1. St. Iago, daer op den Generael Don Antonio Doquendo is geweest / ghemonteert met 48. Metale stucken / ende 400. Coppen.

2. St.

2. St. Antonio de Padua, daer op geweest is den Admirael Francisco Bafilfi, gemonteert met 26. metale stucken / ende 260. Coppen. Dit is by den Vice-Admirael inden grondt gheschooten.

3. St. Bon Avontura gemonteert met 20. metale stuck. en 170. Coppen. Dit is by den Vice-Admirael verobert/ende in Pharnabuck gebracht.

4. Nostra Sra. de bon Suiccesso, daer Capiteyn op was Quadregilie, gemonteert met 22. Metale Stucken / ende 200. Coppen.

5. Nostra Sra. de Confessions, Capiteyn Maffibrado, ghemonteert met 24. metale stucken/ ende 200. Coppen.

6. Nostra Sra. de non Siade, op hebbende den Admirant de Maffibrande gemonteert met 22. metale stucken/ende 180. Coppen.

St. Carles, gemonteert met 20. metale stucken/ende 170. Coppen.

St. Blaes, met 20. metale stucken/ende 160. Coppen.

St. Francisco, met 20. metale stucken/ende 160. Coppen.

St. Pedro de Quadrigillios met 20. metale stucken/ende 150. Coppen.

St. Bartholomeeus, met 18. soo metale als pfer stucken/ 140. Coppen.

St. Martyn, met 20. metale stucken/ ende 150. Coppen.

De Yachten / St. Pedro met 6. metale stucken en 4. pfer. 90. Coppen.

Leondorade, met 6. metale/ 4. pfer/ met 90. Coppen.

Somma van de Spaensche sijn daer gheveest 12. Gallioenen ende

2. Yachten / op hebbende 292. metale stucken/ 8. pfer. 2530. Coppen.

De Portugael. St. George, met 22. metale als pfer stuck. 100. Coppen. Dit is vant Schip Walcheren inde gront gheschooten.

St. Guan Baptista, met 22. soo metale als pfer stucken/ 100. Coppen.

St. Iago, met 22. so metale als pfer stucken / 100. Coppen.

Nostra Sre. Preseles met 22. soo metale als pfer stucken / 90. Coppen.

Nostra Sre. Preseles Menoor, met 20. stucken/ 90. Coppen.

Al samen 5. Gallioenen up Portugael/ op hebbende 168. stu. 480. man.

Coop-vaerdy Schepen. Een Neder-lants Spiegel-schip/ met 16. pfer ende 6. metale stucken.

Een Lubbeer schip genaemt St. Maeriet, met 20. so pfer als meta. stu.

Docheen Duytsch-schip met 12. stucken.

Eene groote Fleupje met 10. stucken.

Een Bootgien met 6. stucken.

Mer noch sommige Spiegel-schepen/ op hebbende 6 en 4. stucken. De reste sijn Carbellen en Barquen geweest/ in alles sterck 53. a 54. seplen.

Teghen dese gheweldighe ende Conincklycke Armade / heeft onsen vaillanten Heldt gheresolueert aen te gaen / ende alsoewel hy dooz verschapden advijfen te voopen was verwitticht dat dese voozsz Armade 20. Gallioenen soudesterck sijn/ maer noyt/ dat daer by soo veel Schepen souden comen/ soo ghemonteerde als ongemonteerde/ dat sy souden eene Blote maecken van 54. Seplen/ soo heeft dat eventwel sijn sterck herte niet connen bzeken ofte in hem wercken het minste ghelaet / van sijnen Wyant te vzeesen. Daer soo heeft als hy de Capiteynen tot couragie ende dapperheyt hadde vermaent/ende met eenen doolof gegeven/ ende sy verrocken waeren elck binnen haer Scheep-boolt; soo heeft

hy daerbij ende sonder eenich uyt-stel alle dinghen gereet ende baer-
 dich laeten maecten / dat tot soodanighen expeditie van nooden was.
 Ende als eenen vaillanten Generael / alle sijne Seplen bygeset hebben-
 de / is rechts loops na sijnen Vpant toe gegaen. Cy maer Pater wacht
 wat / tot dat de andere u volghen ! Maer neen / hy nergkens naer om-
 siende / heeft hem begeben in't midden van alle des Vpants Seplen / den
 een ende den anderen met een coghel vereerende / ende als eenen bezp die
 sijne jonghen ontrooft syn / en heeft gheen ruste / vooz dat hy het hooft
 van dese hoobaerdighe Armade in syn ooghe ghecreghen heeft / 'twelck
 was 't Gallioen daer inne was den Generael Don Anthonio Doquendo.
 Het selve bycommende / heeft dat ghegroet met sijne beguaemste ovgel-
 pppen. Doch desen Don (machmen gelooven het rappoxt van notabele
 gevangen) en conde sich niet eens in-beelden / dat dese clepne Hollant-
 sche macht / soodanigh herte souden durben hebben / van te dencken dese
 Conincklyche Armade aen te tasten ! Maer de experientie dede hem in
 coxten tyt wel wat anders leeren. Terwijlen den Generael Pater , niet
 te vreden zijnde / het wilt van verre te sien / maer dat te mogen bangen.
 Heeft dadelick sonder oozlof te vagen / Don Doquendo vluiggelick aen
 sijn boozt geclampt / ende met sijn Canon / hem doen voelen dat hy daer
 lach / ende dat hy 't meende. O stoute daet ! Want dit en was soo haest
 niet geschiet / ofte terstont en quam daer een ander Gallioen / om sijnen
 Heer te ontfetten / (daer nochtans sulcken Conincklijcken Gallioen /
 wel sufficient behoorde te wesen / an een Hollantsch Schip af te keeren)
 die clampte Pater op sijn ander zijde : Hier lach nu dit Schip tusschen
 twee Gallioenen. Den Schipper Jan Maet dit siende / gedenckende aen
 zijne belofte / als oock mede dat de eere van Zeelant daer inne ten hoog-
 sten gelegen was / soo vzaen Capiteyn in soo grooten noot niet te con-
 nen of te moghen verlaten ! neemt de couragie ende smijt sijn Schip
 ghenaeemt Walchren , teghen het Boozt van dat ander Gallioen. Ter-
 stont comt noch een ander Gallioen / ende legt 't Schip Walchren aen
 Boozt. Hier nu lagen twee van onse Schepen tusschen dyp Spaensche
 Gallioenen / elck van hun haer uytterste beste doende om haren Vpant t
 met allerley Wapenen ende Crijghs-ghereerschap te beschadigen. Ter-
 wijlen dit geschiede / so heeft den Vice-Admirael Maerten Tijssen sijnen
 Cours gheset naer het Gallioen vanden Admirael Francisco Balislij , ge-
 naemt Sr. Antonio de Padua , ende nevens hem het Schip ghenaeemt de
 Provintie van Wtrecht , ende na veel schietens hebben 't selve geadoordeert.
 Het Schip de Fortuyn uyt Zeelant / heeft couragieuselick oock een Gal-
 lioen aen Boozt geclampt / ende dapper daer teghen vechtende is coxt
 daer aen noch van twee ofte dyp andere beset en omcrijngelt gewoorden.
 Och Weere ! wat een hardt en grouwelick ghevecht ginck hier om !
 Men lach niet als byer en blam : Den Hemel scheurde / de Zee die deun-
 de ! de menschen schreeuwden / ende de Schepen kraechten ; het en scheen
 niet anders / of Hemel en aerde strecken teghen elcanderen / ende haere
 contrarie Elementen wouden d'een den anderen vernietighen. De reste
 bleven vande hande / ende met groote verschickinge ende vrees / sagen sy

sp dit schou-fpel aen : Dit duerde van smozghens ten thien uren tot den
 dyp uren des na-middaeghs / als wanneer de Heere Godt dit felle ghe-
 becht wilde laten eyndighen / ende met de croone der Victorie de Hol-
 lantsche Schepen bereeren. Het Schip vanden Spaenschen Admirael
 op hebbende 26. Metale Stucken / ende 260. Coppen wiert by onsen
 Vice-Admirael inden gront gheschoten / soo dat het daer dadelijck te
 gronde sonck / in't aensien van alle die daer ontrent waren: Ons Schip
 ghenaemt de Provincie van Wrecht hem tegen het selve Gallioen cloecke-
 lijck weerende / wiert syn groote mast afgeschoten / ende is met het seyl
 tusschen 't vooz / 3 Schip ende het Gallioen vallende / 't vooznoemde seyl
 van ons eyghen Schip in den bzant geschoten / 't welck in't eerste wey-
 nich gheacht wozynde / dooz de furie van 't verchten / is den bzant in 't
 Schip gherocht / ende eyndelicken gheheelicken verbzant / 't Gallioen
 genaemt Bon Avontura op hebbende 20. Metale stucken ende 170. Cop-
 pen / is noch by den Vice-Admirael veroberr / ende in Pharnambucco
 ghebzacht / gheladen met Supcker / Coeback ende Basiliën-hout.
 't Gallioen ghenaemt St. George ghemontereert met 22. soo Metale als
 yfere Stucken / ende 100. Coppen is by het Schip Walcheren mede inde
 gronde gheschoten / ende 't Schip vanden Heer Generael Pater is mede
 inden bzant gheraecht / ende alhoewel hy zynen persoon inden beginne
 des bzants wel hadde connē salveren / gelyck hy daer toe by den Schip-
 per van 't Schip Walcheren Ian Mast (die hem getrouwelijck by bleef soo
 langh hy conde / om te helpen) wierd gebeden en verfocht / maer hy hope
 hebbende vanden bzant te sullen blusschen / heeft niet willen by 't Schip
 verlaten / ende zyn onoverwinnelick ghemoet behoudende heeft midden
 uyt den bzandt / met schieten zynen Wpandt soo langhe beschadicht / als
 hy conde / tot dat den bzandt dat edel herte / vervulde meer van yver om
 zynen Wpant te overwinnen / dan het Schip was vande blamme / als
 e:n bzant-offer heeft verteert / ende zyne ziele na den hemel ghesonden /
 tot dien vanden welcken hy soo couragieusen herte / ende treffelijcke
 overwinninghe hadde becomen / ofte is in't water nebens andere ghe-
 bleven / ofte by de Spaensche ghevijcht ghelyck sy eenighe hebben ghe-
 darn. O grooten Pater vboz het Patria ! O vermaerde Heldt ! alle de
 macht van uwe Wpanden / en deden u niet eens verschicken / veel win-
 conden sy u overwinnen ! De wateren moesten u deken / oft de blamme
 uwe blamme verslinden. Comt nu Jeremia en beclaegt desen Josias !
 Alle sanghers ende sangheressen in Israel / comt ende maecht Claegh-
 lieden over hem ! want het verlies van zynen Persoon is meer / als alle
 de schade onser Schepen. Hoe zijn de Helden gheballen ende de strijd-
 bare aldus omcomen ! Hollant gheeft ons noch meer sulcke Paters ? en
 de Zeelant behout sulcke Maerten Tijssens ; enen Saul ende Jonathani /
 vziendthoudende ende lieflick in haren leven / en zijn oock dooz den
 doode niet gescheyden / liechter dan Arenden ende stercker dan Aenwen /
 2 Sam. 1. 23. ende ghy Leser / danckt God die uwe Republiکه met
 sulcke dappere mannen seghent / dat hy uyt u doet voozt comen meer
 als enen Pieter Heyn / die alle Zee-machten van Spaengie dooz-schpic-

ken ende beken. De andere van des Wyants Gallioenen/ met alle hare mindere Schepen / dit gruwelick ghevecht aensiende/ ende de deerlicke ypt-comste van dien / zyn op de vlucht ghetoghen/ welcke Don Antonio Doquendo ghevolght is met zyn Gallioen / soo beschadicht / ontramponeert / ende desolaert / dat gheen macht van teghenstant meer by hem en was / ghelyck oock de andere gheweest zyn die mede aenden Danks syn gheweest. Soo de reste van onse Schepen haer debitoir hadden ghebadaen / sy hadden macht en middel ghenoech hoe wepnich sy waren/dese gantsche Spaensche Armade te rupneren ofte overwonnen hebbende in te byenghen / sulcken verbaestheyt was onder hun/ den meestendeel van hun verkosen liever een schandelicke vlucht dan een eerlick sterben / het welck daer aen bleech/ dat het Schip Hollandia daer Schipper op was den byomen Thonis Sickiff haer alleene vervolgende hadden gheen couragie met haer allen hem te abozderen / maer by gheresolbeert synde/ den man die hem naest was aen Boordt te clampen/ wiert gheschoten : Hare Reeden waren gheduerigh met volck beset om van verre af te sien of onse schepen noch volchden / sulcken schizick was onder haer / Ende dus is dat groote ghevecht gheepndicht / daer van ons den byandt de croone vande victorie ende het meesterschap vande Zee heeft laeten behouden/ ende is dese Conincklike macht verdistruert tot schande ende op de vlucht ghebyacht alleene meest by ses schepen / met namen 't schip Prins Willem, Provincie van Wtrecht, Amsterdam, ende ypt Zeelandt De Gheunieerde Provincien, Walcheren ende de Fortuynne, Ghelooft sy de Heere de God Israels die alleene wondzen doet Psal. 72. 18. De wateren sagghen u Godt / de wateren saegghen u ende ancrteben hen / ende de diepten daverden. Wten wech was inde Zee ende uwen padt in groote wateren ende men en speurde doch uwen voet niet / Psal. 79. 17. 20. Slaet inde handen allen volcken / ende juychet Gode met byzicken geschalle / want de Heere de alderhoogste is verschickelick / ende een groot Coninck op den gantschen aertbodem Psal. 47.

Onse schepen hebben den 13. dito met opghegypde seplen ghedzeben/ by haer hebbende het veroverde Gallioen tot een teeken van hare Triumphe ende overwinninghe / ende alles claer ende veerdich maeckende om den byant al seplende waert moghelick by te blijven/ die vande onse is afgheseken / doch den 17. dito te loef waert wederom gesien.

Den 20. dito sijn des abonts gecomen besyden de Caep St. Augustijn ende des mozzghens / meynende vooz Wharnabuc te comen/ waren verballen vooz de Bay van Camarica/ ende den 22. des mozzghens gecomen op de reede van Wharnambuc/ Ende alsoo den byandt wel twee eet-maelen vooz ypt was/ ende onse schepen versck volck van doen hadden/ hebben het nasagghen moeten laeten.

E N D E.

Digitized by

Google

6183

